

Počtení část 2 - 1.2.2021

3. Označme integrál v zadání I . Volíme substituci $y = \sqrt{\frac{x+1}{x+4}}$, odsud spočteme

$$x = \frac{4y^2 - 1}{1 - y^2}, \quad dx = \frac{6y}{(1 - y^2)^2} dy,$$

takže integrál se převádí na

$$\int \frac{1 - y^2}{4y^2 - 1} \cdot y \cdot \frac{6y}{(1 - y^2)^2} dy = \int \frac{6y^2}{(4y^2 - 1)(1 - y^2)} dy =: \int g(y) dy.$$

Integrand $g(y)$ rozložíme na parciální zlomky s lineárními jmenovateli, takže jejich čitatele stačí určit zakrývací metodou, vyjde

$$g(y) = \frac{1}{2y - 1} - \frac{1}{2y + 1} + \frac{1}{y + 1} - \frac{1}{y - 1},$$

a tedy

$$\int g(y) dy = \frac{1}{2} \log |2y - 1| - \frac{1}{2} \log |2y + 1| + \log |y + 1| - \log |y - 1| + C$$

$$I = \frac{1}{2} \log \left| 2\sqrt{\frac{x+1}{x+4}} - 1 \right| - \frac{1}{2} \log \left| 2\sqrt{\frac{x+1}{x+4}} + 1 \right| + \log \left| \sqrt{\frac{x+1}{x+4}} + 1 \right| - \log \left| \sqrt{\frac{x+1}{x+4}} - 1 \right| + C$$

Tato funkce je primitivní funkcí k zadané na $(-\infty, -4)$, $(-1, 0)$ a $(0, +\infty)$, tedy „všude“.

4. (a) Ze vzorce pro Taylorův polynom 3. stupně pro funkci $\sin y$ odvodíme vztahy

$$\begin{aligned}\sin(2x) &= 2x - \frac{4}{3}x^3 + o(x^3), \\ \sin(3x) &= 3x - \frac{9}{2}x^3 + o(x^3).\end{aligned}$$

- (b) Derivováním odvodíme vztahy

$$\begin{aligned}\sqrt{y} &= 1 + \frac{1}{2}(y-1) - \frac{1}{8}(y-1)^2 + \frac{1}{16}(y-1)^3 + o((y-1)^3), \\ \sqrt[3]{y} &= 1 + \frac{1}{3}(y-1) - \frac{1}{9}(y-1)^2 + \frac{5}{81}(y-1)^3 + o((y-1)^3).\end{aligned}$$

- (c) Dosazením a úpravou pak získáme

$$\begin{aligned}\sqrt{1 + \sin(2x)} &= \boxed{1 + x - \frac{1}{2}x^2 - \frac{1}{6}x^3} + o(x^3), \\ \sqrt[3]{1 + \sin(3x)} &= \boxed{1 + x - x^2 + \frac{1}{6}x^3} + o(x^3).\end{aligned}$$

- (d) Také víme (nebo si spočítáme z definice)

$$\begin{aligned}\log(1+x) &= x - \frac{1}{2}x^2 + o(x^2), \\ \log(1-x) &= -x - \frac{1}{2}x^2 + o(x^2).\end{aligned}$$

Celkem tedy

$$\begin{aligned}& \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1 + \sin(2x)} - \sqrt[3]{1 + \sin(3x)}}{x(\log(1+x) - \log(1-x))} = \\ &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1 + x - \frac{1}{2}x^2 - \frac{1}{6}x^3) - (1 + x - x^2 + \frac{1}{6}x^3) + o(x^3)}{x((x - \frac{1}{2}x^2) - (-x - \frac{1}{2}x^2) + o(x^2))} = \\ &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{1}{2}x^2 + o(x^2)}{2x^2 + o(x^2)} = \boxed{\frac{1}{4}}.\end{aligned}$$